

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	46437
Nom	Manifestacions de la delinqüència
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	7.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2247 - M.U. en Criminologia i Seguretat 20-V.2	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2247 - M.U. en Criminologia i Seguretat 20-V.2	2 - Manifestacions de la delinqüència	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PONS SALVADOR, GEMMA	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura 'Manifestacions de la delinqüència' té una càrrega lectiva de 7 ECTS i s'integra en el mòdul obligatori 'Metodològic' del Màster. Atén l'anàlisi de fenòmens criminals emergents i qüestions d'actualitat en l'estudi de la delinqüència. Imparteix aquesta assignatura professorat procedent de les àrees de Dret Penal, de Personalitat, Avaluació i Tractaments psicològics, de Psicologia Bàsica, de Psicologia Social i professorat extern.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES

2247 - M.U. en Criminologia i Seguretat 20-V.2

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser capaços de buscar, seleccionar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació, seleccionant i contrastant aquella que resulta pertinent per a la presa de decisions, elaboració d'estratègies i assessorament.
- Ser capaços d'analitzar de forma crítica tant el seu propi treball com les aportacions d'altres persones, contemplant en conjunt i tenint en compte els distints aspectes i les implicacions de les decisions i opcions adoptades, sabent triar o aconsellar les més convenientes dins de l'ètica, la legalitat i els valors de la convivència social.
- Desenvolupar la labor professional i investigadora des del respecte als drets fonamentals i d'igualtat entre hòmens i dones, la promoció dels Drets Humans i els principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots, d'acord amb els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.
- Identificar fenòmens criminals emergents en la societat dels nostres dies i analitzar criteris que permeten comprendre el seu abast i la gestió social d'estos fenòmens, aplicant els coneixements criminològics a la seua avaluació i a l'anàlisi de la seua rellevància forense i del seu impacte en matèria de seguretat.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'estudiant deurà:

Identificar fenòmens criminals tradicionals i emergents en la societat dels nostres dies i analitzar criteris que permeten comprendre el seu abast i la gestió social d'aquests fenòmens.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Perillositat criminal i valoracions de risc de violència o reincidència.

1. El paradigma de la perillositat i el de la valoració del risc.
2. Contextos d'aplicació de les estimacions de risc: execució de penes, mesures de seguretat, mesures cautelars, *predictive *policing, *predictive *sentencing.
3. Mètodes d'estimació de la perillositat i el risc: judici clínic; judici professional estructurat; mètodes actuàrials; *big data, algorismes i intel·ligència artificial.

2. Delictes relacionats amb la corrupció: corrupció urbanística.

1. Concepte de corrupció. Corrupció pública, corrupció privada
2. Corrupció urbanística. Conceptes bàsics
3. Perfil criminològic del subjecte responsable
4. Causes de la corrupció urbanística: estructurals/conjunturals
5. Estratègies preventives
6. Delictes relacionats amb la corrupció: prevaricació i suborn. Prevaricacions especials

3. Política criminal en matèria de drogues.

1. Problemàtica polític criminal
2. Actual política: prevenció/castigue
3. Tràfic de drogues i crim organitzat
4. Particularitats processals en la investigació dels delictes
5. Delictes relatius al tràfic de drogues: anàlisi dels seus elements fonamentals

4. Dret penal i noves tecnologies.

1. Dret penal i noves tecnologies: aproximació general.
2. Delictes informàtics i ciberdelictes.
3. Tendències polític-criminals actuals.

5. Explotació sexual infantil i altres manifestacions d'abús sexual i violència en l'àmbit domèstic.

1. Delimitació conceptual de la *ESI (Explotació Sexual Infantil).
2. Plans per a la lluita contra la *ESI.
3. Pornografia infantil i la utilització de noves tecnologies. Prostitució infantil. Tràfic de menors amb finalitats sexuals. *ESI en els viatges (turisme sexual).
4. Característiques psicològiques i estils atributius dels actors de la *ESI.
5. L'abús sexual i el maltractament infantil en l'àmbit domèstic i diferències amb la *ESI. Similituds i diferències amb la violència de gènere.
6. Característiques i història emocional de les víctimes: manques afectives i emocionals, indefensió apresada i altres processos.

7. Conseqüències sobre les víctimes: dominis cognitiu, emocional i conductual.

6. Menors infractors i delinqüència juvenil.

1. Delimitació conceptual.
2. Estils parentals i conductes antisocials.
3. Violència Infantojuvenil, característiques i intervenció psicològica.
4. Bullying i assetjament entre menors, característiques perfils psicològics i conseqüències.
5. Ciberassetjament: perfil de l'agressor i de la víctima, conseqüències psicològiques i socials.

7. Terrorisme yihadista

1. Terrorisme Yihadista. Concepte i fenomen global.
2. Origen i evolució històrica de l'terrorisme yihadista.
3. L'activitat yihadista al món.
4. Radicalització i lluita antiterrorista.
5. Característiques dels atemptats yihadistes i atacs terroristes.
6. Perfil de l'terrorista yihadista a Europa.
7. Radicalització violenta. Principis psicosocials de el terrorisme. Prevenció de la radicalització.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	56,00	100
Tutories reglades	14,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,50	0
Elaboració de treballs individuals	28,00	0
Estudi i treball autònom	77,00	0
Lectures de material complementari	3,50	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	7,00	0
TOTAL	189,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura s'imparteix en modalitat presencial; les classes teòriques incorporaran manifestacions aplicades de l'objecte d'anàlisi, i es combinaran el format expositiu amb sessions de seminari o de conferència i debat. Podrà demanar-se als alumnes que preparen i realitzen exposicions en classe.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura inclou dues parts:

- Prova presencial d'avaluació de tota la matèria el valor de la qual representa el 70% de la nota final. La prova presencial serà un examen de tipus test de 30 preguntes. Cada pregunta tindrà 3 alternatives, i només una serà la correcta. Cada error descomptarà 0,5 punts. Les omissions no descomptaran. Cadascun d'ells/les professors participants en l'assignatura posarà i corregirà les preguntes de la prova presencial d'avaluació.
- Avaluació contínua, que compta el 30% de la nota final. Aquesta avaluació es realitzarà en el transcurs de la classe, de manera que cada professor/a exposarà, durant el desenvolupament de la seua docència, en quins termes efectuarà aquesta ponderació, en la qual es tindrà en compte la participació i les tasques pautades en el desenvolupament de les classes.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Andrés Pueyo, A. Y Redondo Illescas, S. (2007): Predicción de la violencia: entre la peligrosidad y la valoración del riesgo de violencia. Papeles del Psicólogo, 28(3), pp. 157-173
- Atahumán Páucar, J.C. (coord.), Reyna Alfaro L.M. (coord.) (2018) Delitos de tráfico ilícito de drogas: problemáticas esenciales desde la dogmática penal y el derecho probatorio. Perú: Jurista editores
- Baixauli, E. (2017). Sueño con Mediar. Claves para cambiar el mundo. Valencia: Editorial Círculo Rojo
- Cockburn, P. (2019). La era de la Yihad. El estado islámico y la guerra por oriente medio. Madrid: Capitán Swing
- Conde-Pumpido Ferreiro, C. (Dir.) (2011). Código penal comentado con concordancias y jurisprudencia actualizado a la LO 5/2010 de 23 de junio de 2010. Barcelona: Bosch.
- Cuerda Arnau, M.L. (Dir.) (2016). Menores y redes sociales ciberbullying, ciberstalking, cibergrooming, pornografía, sexting, radicalización y otras formas de violencia en la red. Valencia: Tirant lo Blanch.
- De la Corte, L. (2017). La lógica del terrorismo. Madrid; Alianza.
- Díez Ripollés, J.L. Gómez Céspedes, A. (2008): La corrupción urbanística: Estrategias de análisis. Revista Española de Investigación criminológica, 5.
- Manuel Gómez Tomillo (Dir.) (2011), Comentarios al código penal. Valladolid: Lex Nova, 2011.
- Martínez Garay, L. Y Montes Suay, F. (2018): El uso de valoraciones del riesgo de violencia en Derecho Penal: algunas cautelas necesarias. InDret 2/2018, pp. 1 47
- Orjuela, L. y Rodríguez, V, (2012). Violencia sexual contra los niños y las niñas. Abuso y explotación sexual infantil. Guía de material básico para la formación de profesionales. Madrid: Save the Children España y Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad.

- Pons-Salvador, G. (2005). La lucha contra la explotación sexual infantil: un reto para los profesionales de la sexología. *Sexología Integral*, 2(3), 139-143.
- Vidales Rodríguez, C. (coord.) (2014). *Tráfico de drogas y delincuencia conexa*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- - Avilés, J. (2017). *Historia del terrorismo yihadista: de Al Qaeda al Daesh*. Madrid: STMES.
- Fuente, I. (2015). El yihadismo en su contexto histórico. *Cuadernos de estrategia*, 173, 37-70. Recuperado de <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5239364.pdf>
- - Moyano, M. (2019). *Radicalización terrorista. Gestión del riesgo y modelos de intervención*. Madrid: Síntesis.

Complementàries

- Se indicarán referencias complementarias por los profesores de los distintos módulos.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Sempre que siga possible, es garantirà la impartició totalment presencial (en aula per a tot l'alumnat) de les hores de classe senyalades a la guia docent; a aquells als quals s'ha concedit dispensa de presencialitat se'ls garantirà el seguiment dels continguts bé en retransmissió síncrona per videoconferència (streaming), bé posant a la seua disposició la gravació de la classe o gravacions i/o materials, enllaços o referències que permeten seguir la matèria corresponent de forma asíncrona.

Si l'evolució de la situació sanitària imposara restriccions que impediren el seguiment presencial de la classe simultàniament per tots els matriculats, s'assenyalarien torns alterns d'assistència a classe per setmanes per a l'alumnat, retransmetent-se de manera síncrona (streaming) la sessió per als qui no hagueren d'acudir a les classes cada setmana; en tal cas, l'alumnat rebria unes setmanes les sessions presencialment a l'aula i altres setmanes sessions per videoconferència en el mateix horari lectiu.

Finalment, si l'evolució de la situació sanitària obligara a suspendre la docència presencial, es mantindrà la docència a través de la retransmissió de les classes per videoconferència en l'horari lectiu habitual.

En aquests dos últims casos, si per raons tècniques la retransmissió síncrona de la classe en l'horari lectiu habitual no fóra possible, o per raons pedagògiques el professorat ho estima oportú per a part del temari, se substituirà aquesta retransmissió síncrona per la posada a disposició en aula virtual d'enregistraments i/o materials, enllaços o referències que permeten seguir la matèria corresponent de manera asíncrona –no exigint mai disponibilitat en franges horàries estrictes fora de l'horari lectiu de l'assignatura i les activitats complementàries programades–. En qualsevol cas, es garantirà la possibilitat de realitzar a distància les activitats d'avaluació contínua que l'alumnat no puga, per raó dels torns d'assistència, realitzar a l'aula.